Where Are You Going, Where Have You Been?

Joyce Carol Oates

Selected Early Stories

ÎNCOTRO PLECI? DE UNDE VII?

de Joyce Carol Oates

Pentru Bob Dylan

O chema Connie. Avea cincisprezece ani şi obiceiul repezit, nervos, ca un suspin de râs, de a-şi întinde gâtul aruncând o privire scurtă în câte o oglindă, sau de a cerceta feţele oamenilor vrând să se încredinţeze că a ei arată bine. Maică-sa, căreia nu-i scăpa nimic pentru că le ştia pe toate, şi care nu prea mai avea de ce să se privească în oglindă, găsea mereu în asta un motiv să o cicălească. «Nu te mai zgâi atâta la mutra ta. Ce e-n capul tău? Aşa frumoasă te crezi?» o certa ea. Ascultând învinuirile cunoscute de mult, Connie îşi înălţa sprâncenele şi ochii ei străbăteau prin maică-sa, către o imagine nouă, tot a ei, exact aşa cum arăta în momentul acela: se ştia frumoasă şi asta îi ajungea. Şi maică-sa fusese frumoasă, judecând după fotografiile la minut din vechiul album, dar frumuseţea i se stinsese şi acum era mereu pe urmele lui Connie.

«De ce nu-ţi ţii camera curată, ca soră-ta? Cum te-ai pieptănat — ce naiba miroase aşa urât? Fixativ? Când ai văzut-o pe soră-ta folosind porcăria asta?»

Soră-sa, June, avea douăzeci şi patru de ani şi încă mai locuia cu ei. Era secretară la liceul unde învăţa Connie şi, ca şi cum n-ar fi fost destul să fie mereu cu ea sub acelaşi acoperiş, mai era soră-sa asta şi atâta de comună, înceată şi cumpănită de-i împuiaseră capul lui Connie, maică-sa şi surorile maică-sii, tot lăudând-o. June face aşa, June face pe dincolo, June pune bani deoparte şi face curăţenie şi găteşte, în timp ce Connie nu ştie să facă nimic fiindcă are capul plin de vise fără noimă pe care le toarce cu ochii deschişi. Taică-său era la lucru mai toată ziua, iar când se întorcea cerea de mâncare; cât mânca îşi citea ziarul şi după masă se culca. Nu se prea ostenea să vorbească cu ele, în schimb maică-sa, de după capul lui plecat, o cicălea în continuare, până când Connie ajungea să-şi dorească să moară maică-sa, să moară şi ea şi să se termine odată. «Mă face să-mi vărs şi maţele uneori», se plângea ea prietenelor. Vorbea pe un ton ridicat, superior şi artificial şi, din cauza asta, tot ce spunea părea oarecum forţat, fie că era adevărat sau nu.

Avea totuşi un avantaj: June ieşea în oraş cu prietene de-ale ei, fete la fel de atrăgătoare şi aşezate ca şi ea, şi, când Connie voia să facă la fel, maică-sa nu se opunea. Tatăl celei mai bune prietene ale Iui Connie le ducea pe

fete cu maşina cale de trei mile până la oraş, le lăsa în cartierul comercial, de unde putea să colinde magazinele ori să intre la un film şi, când se întorcea să le ia, la unsprezece, nu-şi bătea capul să le întrebe ce au făcut.

Erau probabil un spectacol obişnuit, aşa cum colindau cartierul comercial în şorturi, cu balerinii pe care îi târşâiau pe asfalt, purtând brăţări cu amulete care le zomăiau în jurul încheieturilor delicate ale mâinilor; se aplecau una spre cealaltă şuşotind şi râzând pe furiş ori de câte ori trecea cineva care le stârnea interesul. Părul lui Connie, blond închis şi lung, atrăgea toate privirile, şi-l pieptăna ridicând şi tapând o parte din el, restul lăsându-l liber pe spate. Purta o bluză tricotată care arăta într-un fel când era acasă şi cu totul altfel când ieşea în oraş. Toate aveau la ea două feţe, una pentru acasă şi alta pentru când nu era acasă: mersul, care putea fi copilăros şi săltat sau atât de languros încât te putea face să crezi că aude o muzică în minte; gura palidă, cu veşnicul zâmbet prefăcut, devenea veselă şi trandafirie în timpul serilor în oraş; râsul, cinic şi afectat acasă — «Ha, ha, ce nostim», — dar ascuţit şi nervos oriunde altun-deva, ca şi clinchetul amuletelor de la brăţările ei.

Uneori făceau într-adevăr cumpărături ori intrau la un film, deseori însă treceau şoseaua pierzându-se cu repeziciune printre oameni spre un restaurant unde se putea intra cu maşina şi pe unde se învârteau băieţi şi fete ceva mai mari. Restaurantul avea forma unei sticle uriaşe, deşi mai turtit decât o sticlă adevărată, şi deasupra lui se rotea chipul unui băiat care ridica în mână o chiftea, rânjind. Într-o seară pe la mij locul verii, traversară astfel în fugă, cu respiraţia tăiată, ca spre o aventură, şi, de îndată ce ajunseră, un individ scoase capul prin geamul maşinii şi le chemă; era însă un simplu licean, care nu le plăcu. Erau încântate că-şi puteau permite să nu-l ia în seamă. Se îndreptară prin labirintul de maşini şi autocamioane parcate spre restaurantul viu luminat şi bântuit de muşte, purtând pe feţele lor o expresie fericită de aşteptare, de parcă ar fi păşit într-un templu sacru desprins din noapte pentru a le oferi toată pacea şi feri- v cirea după care tânjeau. Se aşezară în faţa tejghelei încrucişându-şi gleznele, cu umerii în- guşti ţepeni de emoţie, ascultând muzica prin care toate căpătau o înfăţişare atât de plăcută: muzica forma întotdeauna un fundal, ca în slujbele religioase, un fundal pe care te puteai bizui.

Un băiat pe nume Eddie se apropie să le vorbească. Se aşeză de-a-ndoaselea pe un taburet, răsucindu-se în semicercuri, oprindu-se şi întorcându-se, şi după o vreme spuse că ar vrea să-i ofere lui Connie o

gustare; acceptă; la ieşire o strânse uşor de braţ pe prietena ei — care îşi înălţă capul cu o privire curajoasă şi comică — şi îi spuse să vină la unsprezece peste drum. «Nu pot să sufăr s-o las singură», îi spuse Connie cu un aer serios băiatului; acesta îi răspunse că nu va rămâne mult timp aşa. Plecară spre maşina lui şi, în drum, Connie nu se putu opri să cerceteze parbrizele şi figurile din jur, pe chipul ei scânteind o mulţumire care nu avea nimic de-a face cu Eddie sau măcar cu locul acela; poate doar cu muzica. Îşi îndreptă umerii şi respiră adânc, copleşită de fericirea de a trăi, şi chiar în acel moment i se opriră ochii asupra cuiva la numai câteva picioare de ea. Un băiat cu păr negru şi ciufulit, într-o rablă decapotabilă vopsită auriu. O privea stăruitor şi buzele i se lungiră într-un rânjet. Connie strânse pleoapele şi întoarse capul, dar nu se putu împiedica să privească înapoi, iar el era tot acolo, cercetând-o încă din ochi. Ridică un de-get spre ea, râse şi spuse, «Pun eu mâna pe tine, păpuşico», iar Connie îşi întoarse privirea de la el a doua oară şl tot acest timp Eddie nu observă nimic.

Rămase trei ore cu el în restaurant, mân-când chiftele şi bând Coca-cola în căni ceruite de pe care se prelingeau mereu stropi şi apoi plecară de-a lungul unei stradele cam la o milă depărtare, iar când o aduse înapoi la unspre-zece fără cinci, doar cinematograful mai era deschis în cartier. Prietena ei era acolo, de vorbă cu un băiat. Îşi zâmbiră, Connie se apropie şi o întrebă, «Cum a fost filmul?», iar fata răspunse, «Credeam că ştii tu.» Plecară cu tatăl. Fetei, obosite şi încântate, şi Connie nu putu să nu se uite înapoi spre cartierul comercial, în întuneric acum, cu marele lui parking pustiu, cu reclamele stinse ca nişte năluci, cu restaurantul în jurul căruia maşinile încă forfoteau neobosite. Era însă prea departe şi muzica nu se mâi auzea.

A doua zi dimineaţa, când June o întrebă cum a fost filmul, Connie răspunse, «Aşa şi-aşa».

împreună cu fata aceea, ori cu încă una, Connie ieşea în oraş de câteva ori pe săptămână, iar în rest stătea pe acasă — era vacanţa mare — încurcând-o pe maică-sa şi gândindu- se, visând de fapt, la băieţii pe care îi întâlnise. Dar toţi se îndepărtau şi se topeau într-un singur chip, care nici măcar nu era un chip ci o idee, un sentiment, amestecat cu zvâcnirile repezi şi stăruitoare ale muzicii şi cu aerul umed ăl nopţilor de iulie. Maică-sa nu contenea s-o târască înapoi la lumină găsindu-i tot timpul câte ceva de făcut sau întrebând-o din senin «Ce-nseamnă povestea cu Pettinger?»

Connie îi răspunse nervos, «A, aia. O aiurită.» întotdeauna făcea o deosebire clară între ea şi acel gen de fete, iar maică-sa era atât de naivă şi de cumsecade încât o credea pe cuvânt. Atât de naivă, reflecta Connie, încât era poate crud din partea ei s-o tragă mereu pe sfoară. Maică-sa îşi târşâia prin casă vechii ei papuci de pâslă şi se plângea prin telefon uneia din surori despre cealaltă, iar când cealaltă telefona, se plângeau una alteia de a treia. Dacă era rostit numele lui June, vocea maică-si suna a încuviinţare, pe când la numele lui Connie tonul era bineînţeles dezaprobator. Asta nu înseamnă în fond că n-o înghiţea pe Connie şi lui Connie i se părea chiar că maică-sa o preferă lui June, tocmai fiindcă e mai drăguţă, dar şi ea şi June îi arătau prea des falsa lor exasperare, lăsând impresia că se frământă şi se zbat în jurul unui lucru de prea mică importanţă pentru ele. Uneori, la cafea, erau aproape prietene, dar câte ceva se ivea — un lucru enervant bâzâind ca o muscă pe deasupra capetelor — şi feţelor lor se înăspreau de dispreţ.

într-o duminică Connie se sculă pe la un-sprezece — nimeni nu ţinea să meargă la biserică — şi se spălă pe cap ca să-şi poată usca pe îndelete părul la soare. Părinţii cu soră-sa trebuiau să meargă la o mătuşă pentru o petrecere la iarbă verde, dar Connie spusese că nici nu vrea să audă, dându-şi ochii peste cap a plictiseală, ca să arate exact malcă-si ce gândeşte despre toată treaba. «N-ai decât să rămâi singură acasă», se răsti la ea maică-sa.

Tolănită pe un şezlong, Connie îi urmări cu privirea la plecare, taică-său blând şi chel, îndoit afară prin geam pentru a putea scoate maşina cu spatele, maică-sa cu o privire încă furioasă, niciun pic îndulcită prin parbriz, şi, pe scaunul din spate, sărmana June, teribil de gătită, de parcă nu ştia ce înseamnă o petrecere la iarbă verde cu toţi plozii care aleargă urlând şi cu muşte. Rămase cu ochii închişi în soare, visând pierdută în căldura ce o înconjura de parcă înota în dragoste, în dezmierdările ei, şi gândurile îi zburau către băiatul cu care mersese seara tre- ’ cută, cât de drăguţ fusese şi cât era de plăcut întotdeauna, nu aşa cum ar bănui cineva de felul lui June, ci plăcut şi liniştitor, ca în filme şi în cântece; şi când deschise ochii abia dacă mai ştia unde e, curtea din spate se refugia în ierburi spre un şirag de pomi ca un gard în spatele căruia cerul era pe deplin albastru şi neclintit. «Şopronul» din azbest, vechi de trei ani, o făcu să tresară — părea de jucărie. Îşi scutură capul aşteptând să-şi revină.

Prea era zăpuşeală. Intră în casă şi des-chise radioul ca să înece tăcerea. Stând pe marginea patului în picioarele goale ascultă o oră şi jumătate un program duminical, «XYZ», disc dupa disc, cântece obositor de repezi şi

zgomotoase pe care le fredonă, presărate cu exclamaţiile lui «Bobby King»: «Atenţie, fetele de la Napoleon — Son şi Charley vă recomandă cu căldură cântecul următor!»

Connie asculta şi ea, scăldată în dogoarea unei bucurii zvâcnind lent, care părea să izvorască din muzică, trândăvind leneşă în cămăruţa neaerisită şi respirând cu fiecare înălţare şi revenire uşoară a pieptului.

După o vreme auzi o maşină apropiindu-se pe alee. Tresări şi se ridică speriată. Maşina lor nu putea fi, era prea curând. Pietrişul scârţâi tot drumul de la intrare — aleea era lungă — şi Connie alergă la fereastră. Zări o maşină necunoscută. O rablă cu capota trasă, vopsită auriu strălucitor, răsfrângând difuz soarele. Începu să-i bată inima, îşi trecu nervos degetele prin păr, murmurând, «Doamne, Dmnezeule!», întrebându-se înspăimântată cum arată. Maşină frână în faţa uşii laterale şi claxonul scoase patru sunete scurte ca un semnal pe care Connie trebuia să-l cunoască.

Intră în bucătărie, se apropie încet de uşa cu plasă de la intrare, o împinse şi rămase în picioare^ goale cu degetele chircite la marginea treptei. În maşină erau doi băieţi şi, în sfârşit, îl recunoscu pe cel de la volan: avea păr negru ciufulit şi aspru, caraghios ca o perucă, şi rânjea către ea.

«Sper că n-am întârziat», zise el.

«Cine naiba te crezi?» îl apostrofă Connie.

«Ţi-am spus doar că te găsesc, nu?»

«Habar n-am cine eşti.»

Răspundea cu acreală, atentă să nu pară curioasă sau dornică, el în schimb rostea cuvintele tare, repede şi monoton. Connie privi fără grabă peste capul lui spre celălalt. Avea părul castaniu deschis şi o şuviţă îi cădea pe frunte. Favoriţii îi dădeau o expresie cumplită şi stin-gheră; nici nu-şi dădea osteneala să se uite la ea. Amândoi aveau ochelari de soare. Ai celui de volan erau metalici, oglindind totul în mini-atură.

«Vii să te plimbi?», o întrebă băiatul.

Connie zâmbi enigmatic şi lăsă părul să-i alunece liber pe un umăr.

«Ori nu-ţi place maşina? Proaspăt vopsită», adăugă el. «Hei».

«Ce vrei?»

«Eşti drăguţă.»

Se prefăcu ocupată să gonească muştele din uşă.

«Ori nu mă crezi?»

«Uite, ştii ce, mă cunoşti de undeva?», rosti Connie indignată.

«Fii atentă, Ellie are un radio. Al meu e stricat». Ridică în sus braţul prietenului care ţinea în mână un radio mic cu tranzistori şi acum Connie începu să audă muzica. Acelaşi pro-gram pe care îl ascultase şi ea înăuntru.

«Bobby King?» întrebă.

«II ascult mereu. E nemaipomenit, nu?»

«Da, e bun», admise Connie cu rezervă.

«Ascultă numai, tipul e grozav. Ăsta da, cân-tăreţ».

Connie roşi puţin, pentru că din cauza oche-larilor îi era imposibil să vadă dacă o privea pe ea sau nu. Nu se putea decide dacă băiatul ăsta îi place ori e un derbedeu, aşa că stătea în prag, nici nu cobora afară, nici nu intra înapoi în casă. Îl întrebă, «Ce naiba scrie pe maşina ta?»

«Nu vezi?» Băiatul deschise grijuliu portiera de parcă s-ar fi temut să nu cadă. Se strecură afară la fel de grijuliu, înfigându-şi picioarele bine în pământ, în timp ce minuscula lume me-talică din ochelarii lui de soare diminuă ca o ge-latină care se întăreşte, păstrând acum în centru bluza colorată în verde aprins a lui Connie. «Pentru început, ăsta de aici e numele meu,» zise el. Pe una din aripi era scris ARNOLD FRIEND cu litere negre de smoală, alături de o faţă rotundă desenată rânjind care, cu excepţia ochelarilor de soare, îi sugeră lui Connie un dovleac. «Să mă prezint, sunt Arnold Friend, da, ăsta e numele meu adevărat şi foarte curând am să fiu prietenul tău, păpuşico, iar în maşină este Ellie Oscar, care-i puţin cam timid.» Ellie îşi ridică tranzistorul până la umăr legănându-l. «Iar numerele astea sunt un cifru secret, păpu-şico», explică către ea să vadă ce zice, dar ea n-avea prea multe de spus. Bara stângă de pro-tecţie din spate era strivită şi în jurul ei era scris pe fondul auriu scânteietor: «OPERA UNEI ŞOFERIŢE TRĂSNITE». De data asta Connie râse. Arnold Friend o privi bucuros. «Pe partea cealaltă e şi mai mult — vii să vezi?»

«Nu.»

«De ce?»

«De ce nu vin?»

«Nu vrei să vezi ce scrie pe maşină? Nu vii să ne plimbăm?»

«Nu ştiu.»

«Cum adică?»

«Am treabă.»

«Ce treabă?»

«Treabă.»

Băiatul izbucni în râs ca şi cum Connie ar fi spus ceva caraghios şi se plezni cu palmele peste coapse. Stătea într-un fel ciudat, sprijinin- du-se de maşină ca şi când şi-ar fi căutat echili-brul. Nu era înalt, doar câţiva centimetri mai mult decât ar fi avut Connie dacă ar fi coborât lângă el. Lui Connje îi plăcea cum era îmbrăcat, ca toţi ceilalţi băieţi de vârsta lor: pantaloni strâmţi şi decoloraţi, vârâţi în nişte bocanci negri uzaţi, o curea care îi strângea mijlocul demonstrând că e suplu, o bluză albă cam mânjită prin care i se vedeau muşchii rotunzi şi tari ai braţelor şi umerilor. Avea înfăţişarea unui om care face muncă grea, ridică şi cară. Până şi la gât avea muşchi. Trăsăturile lui erau aproape familiare lui Connie: maxilarul, bărbia şi obrajii uşor umbriţi-fiindcă nu se bărbierise de vreo două zile, nasul lung şi încovoiat, adulmecând de parcă ea ar fi fost o desfătare din care curând avea să se înfrupte; deşi, de fapt, totul nu era decât o glumă.

«Connie, nu spui adevărul. Asta e ziua re-zervată ca să te plimbi cu mine, ştii foarte bine»,

— contrazise el râzând încă. Felul în care se opri revenindu-şi din accesul de râs dovedi însă că fusese doar un şiretlic.

«Ştii cum mă cheamă?» întrebă ea bănui-toare.

«Connie».

«Poate că da şi poate că nu».

«O cunosc eu pe Connie a mea» zise el clă-tinând ameninţător un deget. Acum Connie îl revăzu şi mai clar, acolo, la restaurant, şi obrajii se îmbujorară când îşi aminti cum respirase adânc când trecuse prin dreptul lui — întrebându-se cum o fi văzut-o el atunci. O ţinuse minte. «Ellie şi cu mine am venit aici special pentru tine», întregi el. «Ellie poate să stea în spate. Ce zici?»

«Încotro?»

«Încotro ce?»

«Încotro o să mergem?»

O privi. Îşi scoase ochelarii şi Connie ob-servă ce palidă era pielea din jurul ochilor lui, două adâncituri care, în loc să fie umbrite, lumi-nau. Avea în ochi aşchii de sticlă sfărâmată care răsfrângeau lumina binevoitor. Parcă ideea de a pleca undeva, la plimbare cu maşina, îi era cu totul nouă.

«Aşa, la plimbare, scumpa mea Connie».

«Nu ţi-am spus că mă cheamă Connie», i-o tăie ea.

«Nu, dar ştiam eu. Ştiu cum te cheamă, ştiu o mulţime de lucruri, ştiu tot despre tine «, spuse Arnold Friend. Încă nu se mişcas’e, stătea tot sprijinit

de o aripă a rablei lui. «M-am informat în mod special, despre o fată aşa de drăguţă, şi am aflat tot — de exemplu că părinţii şi sora ta sunt plecaţi, ştiu şi unde şi cât timp o să lip-sească, şi mai ştiu şi cu cine ai fost ieri seară şi pe prietena ta cea mai bună o cheamă Betty. Ei?»

Vorbea simplu şi cadenţat ca şi cum ar fi recitat cuvintele unui cântec. Zâmbetul luijnsă o linişti, asigurând-o că totul e în regulă. În ma-şină Ellie făcu radioul mai tare fără să-i pri-vească măcar.

«Ellie poate să stea în spate», anunţă iar Arnold Friend. Indică spre prietenul lui cu o zvâcnire indiferentă a bărbiei ca şi cum Ellie nu conta şi ea n-avea nevoie să se gândească la el.

«De unde ştii toate astea?» întrebă Connie.

«Mai ascultă: Betty Schultz şi Tony Fitch şi Jimmy Petinger şi Nancy Pettinger», înşiră el legănat. «Raymond Stanley şi Bob Hutter»

«Vrei să spui că îi cunoşti chiar pe toţi?»

«Da, pe toată lumea».

«Aiurea. Nu eşti de pe aici.»

«Ei nu».

«Atunci de ce nu te-am văzut până acum?»

«Ba mai văzut» o contrazise el. Privi In jos spre pantofi, oarecum mâhnit. «Dar nu ţii minte.»

«Cred că pe tine te-aş fi ţinut minte», replică Connie.

«Zău?» Şi Arnold Friend ridică ochii strălu-cind de încântare. Începu să-şi lovească uşor pumnii unul de altul în ritmul muzicii de la aparatul lui Ellie. Connie îşi mută privirea de la zâmbetul lui spre maşina vopsită atât de strălucitor încât aproape o dureau ochii când o privea. Se uită la nume, ARNOLD FRIEND. Peste bara de protecţie din faţă citi o expresie cunoscută — FOLOSIŢI CU ÎNCREDERE FAR-FURIILE ZBURĂTOARE. Era o expresie folosită de puşti anul trecut, uitată acum. O privi o vreme de parcă cuvintele acelea ar fi avut un sens anume pentru ea, necunoscut încă.

«La ce te gândeşti? Eil», făcu Arnold Friend. «Ţi-e poate frică să nu-ţi răvăşască vântul părul»?

«Nu.»

«Sau crezi că nu conduc bine?»

«Cine ştie?»

«Greu te mai mulţumeşte omul. De ce eşti aşa? Doar îţi sunt prieten: când ai trecut pe lân-gă mine nu m-ai văzut făcând semnul meu?»

«Care semn?»

«Al meu». Şi contură un X în aer, înclinân- du-se spre ea. Nu erau mai mult de trei metri între ei. După ce mâna lui coborî, X-ul rămase în aer aproape vizibil. Connie lăsă uşa cu plasă să se închidă şi rămase nemişcată în spatele ei, ascultând muzica amestecată a celor două aparate, al ei şi al băiatului. Se uită îndelung la Arnold Friend. Stătea în picioare atât de ţeapăn, prefăcându-se degajat, cu o mână lăsată neglijent pe mânerul portierei, de parcă numai aşa îşi menţinea echilibrul şi nu avea de gând să mai facă vreo altă mişcare. Recunoscu la el o mulţime de lucruri, pantalonii gata să pleznească, scoţându-i în evidenţă coapsele şi fundul, bocancii de piele soioşi şi bluza strâmtă, chiar şi zâmbetul ăla prefăcut prietenos, zâmbetul somnoros şi visător sub care toţi băieţii ascund o idee pe care nu prea vor s-o rostească. Recunoscu toate astea, până şi vorba lui cântată, uşor batjocoritoare, glumeaţă, un pic tristă, recunoscu şi lovirea ritmică a pumnilor, omagiu muzicii neîntrerupte din spatele lui. Totuşi ceva nu era în regulă.

Întrebă deodată, «Ia spune, câţi ani ai?»

Zâmbetul lui dispăru. Connie îşi dădu seama în acel moment că Arnold Friend nu mai era un puşti, ci mult mai vârstnic — la vreo treizeci de ani dacă nu mai mult. Inima începu să-i bată mai repede.

«Asta-i bună. Nu vezi că-s de vârsta ta?»

«Pe dracu, eşti.»

«Poate un an, doi mai mult. Am optsprezece ani.»

«Optsprezece?» întrebă ea neîncrezătoare.

Rânji ca s-o liniştească şi îi apărură adânci-turi la colţurile gurii. Avea dinţi mari şi albi. Rânji atât de tare încât ochii i se îngustară cât două crăpături iar ea observă ce gene dese are, negre şi dese, parcă desenate cu smoală. Apoi, din senin, păru stânjenit şi se uită peste umăr înapoi spre Ellie. «Ăsta da, nebun» zise el. «Nu e trăsnit? E un individ zmucit, straşnic tip, nu?» Ellie tot mai asculta muzică. Din cauza ochelarilor era imposibil să ştii ce gândeşte. Avea pe el o cămaşă ţipătoare portocalie pe jumătate descheiată ca să i se vadă pieptul albicios albăstriu, fără muşchii iui Arnold Friend. Gulerul cămăşii era ridicat de jur împrejur şi vârfurile lui se înălţau până dincolo de bărbie de parcă îl ocroteau, îşi lipise tranzistorul de ureche şi somnola acolo într-un fel de uimire sub soarele arzător.

«E cam ciudat», zise Connie.

«Hei, zice că eşti cam ciudat! Cam ciudat!» strigă Arnold Friend. Izbi cu pumnul în maşină ca să-i atragă atenţia lui Ellie. Ellie se întoarse către ei pentru prima oară şi Connie observă brusc speriată că nici el nu mai era puşti — avea tenul alb spân, obrajii slab purpurii de parcă vasele de sânge erau prea aproape de supra-faţa pielii, chipul unui prunc de patruzeci de ani. Connie simţi că o cuprinde ameţeala când îl văzu şi se holbă la el aşteptând parcă ceva care să-i alunge panica primului moment, să readucă liniştea. Buzele lui Ellie îngânau necugetat cu-vinte, bolboroseau în acelaşi timp cu vorbele care-i urlau în ureche.

«Mai bine plecaţi amândoi de aici», spuse Connie cu vocea sleită.

«Ce? Cum adică? urlă Arnold Friend. Am venit să te luăm cu maşina. E duminică.» Avea vocea celui de la radio acum. Exact aceeaşi, se gândi Connie. «Azi e duminică toată ziua, ştiai? Uite ce-i păpuşico, cu oricine ai fi fost aseară, nu uita că azi eşti cu Arnold Friend şi numai cu el! la vino jos,» zise el, de data asta cu totul pe alt ton, ceva mai scăzut, de parcă îl ajunsese în sfârşit căldura.

«Nu vreau. Am treabă.»

«Nu zău.»

«Mai bine plecaţi.»

«Nici gând, dacă nu vii şi tu.»

«Pe dracu dacă vin.»

«Connie, să nu faci pe proasta cu mine. Adică — adică vreau să-ţi spun să n-o faci», zise el clătinând din cap. Râse neîncrezător. Îşi ri-dică ochelarii deasupra frunţii, grijuliu ca şi cum într-adevăr purta o perucă, îndesându-şi ramele mai bine după urechi. Connie îl privea în neştire şi din nou o cuprinse ameţeala şi teama, frica crescu înăuntrul ei într-atât încât timp de o se-cundă nici nu-l mai văzu clar, ci ca o umbră lipi-tă de maşina aurie, şi îi trecu prin cap că, deşi ajunsese într-adevăr acolo, de fapt el nu venea de nicăieri, nu era de nicăieri, şi tot ce era legat de el chiar şi muzica atât de cunoscută, erau doar pe jumătate adevărate.

«Dacă vine tata şi vă vede»

«N-avea grijă, nu vine. E la o petrecere.»

«Cine ţi-a spus?»

«La mătuşa Tillie. În momentul ăsta cred — cred că beau ceva. Stau jos», zise el nelămurit, îngustându-şi ochii de parcă putea străbate cu ei toată distanţa până dincolo de oraş, în curtea din spate a mătuşii Tillie. Apoi imaginea parcă deveni mai clară şi el aprobă hotărât din cap. «Chiar aşa.

Stau jos. Uite-o şi pe sor-ta într-o rochie albastră, cu tocuri, vai de capul ei de caraghioasă — nici pe departe ca tine, inimioara! Şi maică-ta o ajută pe o femeie grasă la porumb, îl curăţă — îl cojesc»

«Care femeie grasă?» strigă Connie.

«De unde vrei să ştiu, doar nu le cunosc pe toate grasele din lume! >> râse Arnold Friend.

«Doamna Hornsby trebuie să fie… Dar cine a invitat-o?» strigă iar Connie. Se simţea un pic ameţită. Respira grăbit.

’ «E prea grasă. Nu-mi plac femeile grase. Îmi plac femeile ca tine, inimioaro», zise el zâm- bindu-i leneş. Se priviră un timp prin plasa uşii. El spuse blând, «Uite ce ai să faci: o să ieşi de acolo. Q să stai lângă mine în faţă şi Ellie o să stea în spate, la naiba cu Ellie, este? Doar nu-i întâlnirea lui. Cu mine ai întâlnire. Eu sunt iubitul tău, inimioaro.»

«Ce? Eşti nebun?»

«Da, sunt iubitul tău. Nu ştii ce înseamnă asta, dar vei afla», zise el. «îţi spun eu, pentru că eu ştiu tot despre tine. Şi zău dacă n-o să fie plăcut, şi, să ştii, n-o să poţi găsi unul mai bun ca mine ori mai politicos. Niciodată nu-mi calc cuvântul. O să-ţi povestesc cum este. La în-ceput, adică prima oară, sunt întotdeauna foarte drăguţ. O să te ţin aşa de strâns că nici n-o să-ţi treacă prin cap să te desfaci sau să te prefaci că vrei să pleci fiindcă o să ştii că nu poţi. Voi pătrunde în cele mai adânci taine din tine iar tu te vei supune şi mă vei iubi»

«Ţine-ţi gura! Eşti nebun de-a binelea!» strigă Connie. Se trase înapoi din uşă şi îşi as-tupă urechile cu mâinile de parcă ar fi auzit un lucru groaznic care nu o privea. «Nimeni nu vorbeşte aşa, eşti nebun,» repetă ea în şoaptă. Inima îi crescuse aproape să-i spargă pieptul şi tresăltările ei o inundau cu sudoare. Privi afară şi-l văzu pe Arnold Friend stând nemişcat pe loc, apoi înaintând un pas către verandă, împleticindu-se. Fu gata să cadă. Dar, ca un beţiv abil, reuşi să-şi recapete echilibrul. Se clătină în bocanci şi se agăţă strâns de unul din stâlpii verandei.

«Inimioara?», zise el. «Mă auzi?»

«Du-te dracului de aici!»

«Fii cuminte, frumoaso. Mai bine ascultă.»

«Anunţ poliţia».

Arnold Friend se clătină din nou şi scuipă printre dinţi, numai pentru el, o înjurătură pe care ea nu trebuia s-o audă. Dar chiar şi acest «Dumnezeii!» sună artificial. Apoi începu din nou să zâmbească. Ea urmări ivirea

zâmbetului, dosit parcă din spatele unei măşti. Toată faţa lui e o mască, se gândi ea înnebunită de spaimă, bronzată până la guler şi oprindu-se acolo ca şi cum cineva i-ar fi întins un strat gros de machiaj pe obraz, uitând însă de gât.

«Ei, frumoaso? Uite cum stă treaba? Eu nu mint niciodată, şi-ţi promit ceva: n-am să vin înăuntru după tine.»

«Bine faci! Anunţ poliţia dacă — dacă nu…»

«Inimioaro,» zise el acoperindu-i vocea, «inimioaro, eu nu intru după tine, pentru-că o să vii tu afară. Şi ştii de ce?»

Connie gâfâia. Bucătăria i se părea cu totul necunoscută, o cameră în care se refugiase dar care nu era bună de nimic, n-o putea ajuta. Geamul bucătăriei n-avusese niciodată perdele, deşi trecuseră trei ani, iar în chiuvetă erau vasele pe care trebuia să le spele ea probabil, şi, dacă-ţi treceai palma pe deasupra mesei, ai fi dat de ceva lipicios.

«Mă asculţi, frumoaso; da?»

«Să anunţ poliţia?»

«Cum pui mâna pe telefon nu-mi mai ţin promisiunea şi intru. Ce zici, vrei să vin?»

Connie se repezi spre uşă încercând s-o în-cuie. Degetele îi tremurau «La ce bun s-o încui», zise liniştit Arnold Friend, vorbindu-i drept în faţă. «E o simplă uşă cu plasă. O nimica toată.» Unul din bocancii lui avea o înclinare ciudată, parcă era gol. Era îndreptat spre stân-ga, îndoit din gleznă. «Vreau să spun că oricine poate sparge o uşă, un geam, ori lemn sau fier ori altceva, dacă e nevoie, absolut oricine, şi cu atât mai mult Arnold Friend. Dacă s-ar aprinde casa, păpuşico, ai alerga afară drept în braţele mele, ca la tine acasă — ai pricepe că sunt iubitul tău şi ai termina cu prostiile. E adevărat că nu-mi displace o fetiţă dulce şi timidă, dar să nu facă pe proasta.» Unele cuvinte fuseseră rostite cu o uşoară tărăgănare şi Connie recunoscu ceva în ele — ecoul unui cântec de anul trecut, despre o fată aruncându-se în braţele prietenu-lui ei, simţindu-se în sfârşit iar acasă.

Connie stătea în picioarele goale pe lino-leum, holbându-se la el. «Ce vrei de la mine?» murmură.

«Pe tine te vreau», îi răspunse el.

«Ce?»

«De cum te-am văzut în seara aia mi-am zis, da, băiete, asta e. De la prima ochire.»

«O să se întoarcă tata. Vine să mă ia. A tre-buit să mă spăl pe cap întâi, dar…» Vorbea repede şi sec, abia şoptit.

«Nu, tăticu nu vine, dar într-adevăr a trebuit să-ţi speli părul, pentru mine. E frumos şi strălucitor şi numai al meu. Îţi mulţumesc, inimioara», zise el cu o prefăcută plecăciune şi din nou aproape că-şi pierdu echilibrul. Trebui să se aplece şi să-şi îndrepte bocancii. Era clar că picioarele nu-i ajungeau până la fund în ei; se vede că-şi îndesase ceva sub tălpi ca să pară mai înalt. Connie se holba la el şi dincolo de el, în maşină, la Ellie, -care părea că priveşte în gol spre ceva din dreapta lui. Acest Ellie spusese, sugându-şi cuvintele din aer unul după altul, ca şi cum abia le descoperea, «Să smulg firele de la telefon?»

«Mai ţine-ţi gura», zise Arnold Friend, cu faţa roşie fie din cauză că se aplecase ori poate încurcat fiindcă Connie îi observase bocancii. «Nu-i treaba ta.»

«Ce ce ai de gând? Ce vrei de la mine?» bâigui Connie. «O să chem poliţia şi o să te prindă şi o să te închidă.»

«Am promis să nu intru dacă nu te atingi de telefon şi mă ţin de cuvânt», îi aminti Arnold Friend. Îşi reluă poziţia încercând să-şi îndrepte umerii. Avea aerul unui erou de film care ros-teşte o replică importantă. Vorbea însă prea tare, de parcă se adresa cuiva din spatele lui Connie. «Nu am de gând să dau buzna într-o casă străină, tot ce vreau e să vii tu la mine, aşa cum e normal. Ori nu ştii cine sunt?»

«Un nebun», murmură ea. Se îndepărtă de uşă deşi nu voia să intre în cealaltă cameră, de parcă asta l-ar fi îndreptăţit pe el să treacă prag-ul. «Ce vrei… eşti nebun, ce…»

«Cum? Ce spuneai, păpuşico?»

Ochii ei lunecară repede'prin toată bucă-tăria. Nu-şi putea aminti unde se află.

«O să fie cum ziceam, păpuşico: o să ieşi de acolo şi o să facem o plimbare frumoasă cu maşina. Dar dacă nu ieşi, o să aşteptăm până vin ai tăi acasă şi o s-o păţească toţi.»

«Vrei sau nu să smulg firele?» întrebă Ellie. Depărtase radioul de ureche şi se strâmba de parcă fără radio nu putea suporta aerul.

«Ţi-am mai zis să-ţi ţii botul, Ellie», zise Arnold Friend, «dacă eşti surd fă bine şi pune-ţi un aparat auditiv, ai priceput? Vezi-ţi de treabă. Fetiţa asta n-o să ne dea de furcă, ai să vezi numai ce drăguţă o să fie cu mine, aşa că, Ellie, nu te amesteca, doar nu e întâlnirea ta — nu? Nu mă mai încolţi, nu

ocupa tot drumul ca un şofer zănatec, nu mă înghesui, nu mă pisa la cap şi nu te mai ţine atât după coada mea», spuse el cu o voce rapidă şi fără intonaţie, de parcă trecea în revistă toate expresiile pe care le ştia dar nu mai era sigur care dintre ele erau la modă, apoi se aruncă spre cele mai noi, construindu-le cu ochii închişi. «Nu te furişa pe sub gardul meu, nu te vârî în gaura mea de veveriţă, nu-mi adulmeca lipiciul, nu-mi suge acadeaua, ţine-ţi acasă degetele alea unsuroase!» îşi duse palma streaşină lâ ochi şi o cercetă din privire pe Connie, care se sprijinea cu spatele de masa din bucătărie. «Nu te uita la el, păpuşico, e o canalie. Un tâmpit. Este? Eu sunt cel mai potrivit pentru tine, şi, cum spuneam, o să ieşi afară de acolo ca o fată cuminte şi o să-mi dai mâna şi nimeni altcineva n-o să păţească nimic, nimeni, adică nici tăticul tău chel şi simpatic, nici mămica, nici sora ta care poartă tocuri înalte. Spune şi tu: de ce să-i amestecăm pe toţi in treaba asta?»

«Lasă-mă-n pace», murmură Connie.

«la zi, o cunoşti pe bătrâna de mai încolo, cu puii ăia de găină — o ştii?»

«A murit!»

«A murit? Cum? O cunoşti?» întrebă Arnold Friend.

«A murit.»

«Nu ţi-e simpatică?»

«A murit… a… nu mai este acolo…»,

«Te-am întrebat dacă nu ţi-e simpatică, dacă ai ceva împotriva ei? Poate-i porţi pică?» Aici vocea îi scăzu de parcă ştia că spusese ceva prea brutal. Îşi duse mâna la ochelarii ridicaţi deasupra frunţii, vrând parcă să se convingă că mai sunt acolo. «Ei, e timpul să fii cuminte.»

«Ce vrei să faci?»

«Vreo câteva trebuşoare,» zise Arnold Friend. «Dar îţi promit că n-o să dureze mult şi ai să vezi că am să-ţi plac până la urma aşa cum ajunge să-ţi placă cineva de care eşti foarte aproape. Da, da, am să-ţi plac. Hai ieşi, nu mai ai ce căuta aici. Doar nu vrei să păţească ceva ai tăi, nu?»

Connie îi întoarse spatele dar se izbi în grabă de un scaun sau de masă, lovindu-se la picior, ceea ce n-o împiedică să alerge spre camera din fund şi să ridice receptorul din furcă. Ceva îi răsună în ureche, un zbârnâit slab, dar, cum îi era aproape rău de frică, rămase nemişcată ascultându-l — receptorul era umed, rece şi foarte greu, iar degetele ei bâjbâiră către cadran, prea slabe pentru a-l atinge. Începu să ţipe în telefon, în zumzetul care se auzea. Urlă, strigă după maică-sa, simţi cum răsuflarea i se smulge din piept din ce

în ce mai des, cu un obiect cu care Arnold Friend o străpungea fără urmă de milă. O tânguire zgomotoasă sfâşietoare o copleşi zăvorând-o în adâncul ei, ia fel ca pereţii casei în care se afla.

După o vreme îşi reveni. Era aşezată pe podea, cu spatele ud lipit de perete.

Îl auzi pe Arnold Friend vorbind în dreptul uşii. «Aşa, fetiţo. Pune jos receptorul.» Connie îl azvârli din mână. «Nu, inimioaro. Ridică-I şi pune-l frumos.» îl ridică şi îl puse la loc. Tonul încetă. «Aşa. Acum ieşi afară.» Groaza îi lăsase un gol pe dinăuntru. Groaza care dispăruse odată cu răcnetele. Stătea cu un picior strâns sub ea şi adânc în mintea ei ceva ca un punct luminos rămânea aprins, ne- Iăsând-o să se liniştească. Se auzi gândind. N-am s-o mai văd niciodată pe mama. Niciodată n-am să mai dorm în patul meu. Bluza ei verde era toată udă.

Arnold Friend spuse binevoitor, cu voce tare, ca pe scenă, «Locul de unde ai venit nu mai există şi locul către care ai vrut să pleci a dispărut. Locul ăsta pe care stai acum — în casa lui taică-tău — e doar o cutie de carton pe care pot s-o dărâm când vreau. Ştiai asta de la început, nu? Mă auzi?»

Îşi zise, Trebuie să mă gândesc. Trebuie să găsesc o soluţie.

«O să mergem aici, nu prea departe, pe un câmp frumos, înmiresmat şi cu mult soare», zise Arnold Friend. «O să te ţin strâns în braţe şi n-o să ai de ce să vrei să fugi; am să-ţi arăt ce înseamnă şi ce aduce dragostea. La dracu cu casa asta! Pare destul de solidă», continuă el. Zgârie peretele cu unghia dar zgomotul n-o mai făcu pe Connie să se înfioreze ca în alte dăţi. «la pune-ţi mâna pe inimă, păpuşico. Simţi? Pare şi ea solidă, dar noi, noi doi ştim adevărul. Poartă-te frumos şi cald cu mine, aşa cum ştii tu, fiindcă, spune, ce altceva ar putea face o fetiţă ca tine decât să fie caldă şi drăguţă şi să se supună? — şi să plece de acasă înainte de a se întoarce părinţii ei?»

Îşi simţea inima zvâcnind. Parcă o ţinea în palmă. Pentru prima oară în viaţă se gândi că de fapt nici nu era a ei, nu-i aparţinea, era doar un obiect viu care zvâcnea în ea, se zbătea înăuntrul unui trup care nici el nu-i aparţinea.

«Doar nu vrei ca ei să păţească ceva», spuse iar Arnold Friend. Hai, frumoaso, ridică-te. Ridică-te singură.»

Se sculă în picioare.

«Acum întoarce-te încoace. Aşa. Vino spre mine. — Ellie, nu ţi-am spus să dai aia la o parte? Cretinule. Cretin mizerabil şi bleg», zise Arnold

Friend. Cuvintele lui nu arătau supărare, erau doar parte dintr-un descântec. Un descântec blând. «Acum vino spre mine prin bucătărie, inimioaro, şi zâmbeşte, hai, încearcă, eşti o fetiţă foarte dulce şi curajoasă; ceilalţi mănâncă acum porumb şi crenvurşti clocotiţi până crapă, lângă focul aprins afară, şi nu ştiu nici cel mai mic lucru despre tine, ca şi până acum de fapt, şi tu, păpuşico, eşti mai deşteaptă ca ei fiindcă niciunul nu ţi-ar fi dat ce o să-ţi dau eu.»

Connie simţi sub tălpi linoleumul rece. Îşi ridică părul din ochi. Arnold Friend dădu drumul stâlpului şi, ca o încercare, desfăcu braţele pen-tru a o primi, ţinând coatele întoarse înăuntru unul spre altul şi palmele atârnând moi, imitând o îmbrăţişare stânjenită şi ironică, ca să n-o intimideze.

Connie întinse mâna spre plasa uşii. Îşi urmări propriile mişcări în timp ce împingea încet uşa, de parcă era undeva departe, în nesiguranţă, în pragul celeilalte camere şi îşi vedea de acolo corpul şi capul cu păr lung ieşind în soare către locul unde o aştepta Arnold Friend.

«Fetiţa mea dragă cu ochi albaştri», zise el într-un suspin melodios cărei n-avea nicio legătură cu ochii ei căprui, dar care fu reluat neschimbat de marile întinderi însorite ce-l împresurau din toate părţile — atâta pământ cum nu mai văzuse Connie niciodată şi despre care nu ştia decât că într-acolo se îndreaptă.

Traducerea: Lidia Vianu

NOTA BIOGRAFICA

Joyce Carol Oates (n. Iunie 16, 1938)

Reputaţia prodigioasei autoare nord-americane Joyce Carol Oates se bazează pe un talent urmărit, de-a lungul carierei, cu o îndărătnicie ajunsă proverbială. Bibliografia ei numără, de la debutul care se produce în anul 1964 cu romanul *The Shudderig Fall*, peste cincizeci de titluri de romane şi numeroase alte volume de proză scurtă, teatru şi eseuri. Premiile şi nominalizările pe care le primeşte, precum şi statutul de *bestseller* pe care îl ating multe din volumele autoarei îi conferă o notorietate aparte în peisajul literaturii americane, nu de puţine ori numele ei fiind asociat neoficial cu o nominalizare la Premiul Nobel.

Pentru *them* primeşte National Book Award în 1970, iar în 1996 primeşte PEN/Malamud Award pentru excelenţă în arta prozei scurte; *Blondes* primeşte, în 2000 şi 2001, nominalizări pentru Pulitzer Prize şi pentru

National Book Awards, iar *Fiica groparului* este nominalizată pentru National Book Critics Circle Award for Fiction în 2007.

Prestigiul ei este întărit şi de o lungă carieră universitară (din 1978 predă literatură şi Creative Writing la Princeton).